

Støtte til udvikling

Nicaragua, Ghana og Uganda! Dansk Handicap Forbund støtter mennesker med handicap i at opnå bedre levevilkår

AF SOLVEIG ANDERSEN

For mere end 15 år siden startede Dansk Handicap Forbunds ulandsarbejde i det små. Indsamling og reparation af kørestole til handicappede i Nicaragua var det første projekt. Siden hen er der gjort mange erfaringer i landet og sat mange projekter i søen; fx et kørestolsværksted, hjælp til at danne organisationer og ikke mindst et stort fondsprojekt – Prodinic. En fond, der efter ansøgning uddelte penge til initiativer, der forbedrer forholdene for handicappede, fx støtte til at sætte små lokale virksomheder i gang eller lære frivillige om organisationsarbejde. Projektet er netop afsluttet.

Dansk Handicap Forbunds ulandsarbejde i Nicaragua er store projekter, der løbende bliver vurderet af Danida, som støtter projekterne økonomisk. Resultaterne vurderes positivt. I den nylige vurdering af det afsluttede Prodinic-projekt hedder det blandt andet:

“De deltagende mennesker med handicap har i almindelighed fået stort udbytte af aktiviteterne, og der er sket betydelige fremskridt for de involverede

organisationer, som dog stadig er ret svage. På det samfundsmæssige plan er der også sket fremskridt, hvortil projektet givetvis har bidraget.”

Den positive vurdering har også et konkret udtryk, således er der netop bevilget 19,4 mio. kroner til et nyt projekt i Nicaragua – et menneskerettighedsprojekt. (Se side 35)

Mange andre lande har brug for bistand. Og de mangeartede erfaringer, der er høstet i Nicaragua kommer også lande og projekter i Afrika til gode. Dansk Handicap Forbund har tidligere været involveret i projekter i Mozambique og i øjeblikket er der tre mindre projekter i gang i henholdsvis Ghana og Uganda. Projekterne er blevet til efter henvendelse fra samarbejdspartnere – handicaporganisationer i de pågældende lande – og er finansieret af Danida via De Samarvirkende Invalideorganisationers miniprogramaftale. (Se s.31-35). ■

Lokalradio i Ghana

Alle har en radio i Ghana. Kan mennesker med handicap få adgang til æteren vil det skabe synlighed om deres forhold. På længere sigt forhåbentlig også forbedringer

AF SOLVEIG ANDERSEN

Der kom en melding fra Ghana. Samarbejdsorganisationerne dér havde ideer om at lave radio. Lidt vage ideer, men kunne Dansk Handicap Forbund (DHF) være interesseret i at arbejde med at udvikle ideerne? Det samme spørgsmål kom til Dansk Blindesamfund (DBS). Begge organisationer har i forvejen projekter i Ghana.

I Ghana er lokalradioer i kraftig vækst. Det forholdsvis unge demokrati har fra at have en stærk statsstyret og censureret radio givet radionettet frit. Alle kan købe

en licens, men det er rasende dyrt. Derfor er det især kommercielle stationer, der hidtil har udnyttet friheden. Indholdet er derefter: Ret intetsigende.

Men udover købelicenser bliver der uddelt et antal licenser til lokale, frivillige radioer, der beskæftiger sig med lokale forhold og sender på lokalt sprog. I Ghana er der 50-100 forskellige sprog foruden engelsk, som er det officielle. Ikke alle forstår engelsk, så stammesprogene er vigtige. ▶

FOTO: LISBETH RASMUSSEN

Mennesker med handicap kæmper for at få vedtaget den lov om rettigheder, som regeringen har arbejdet på i rigtig mange år. Blandt andet ved at demonstrere. Også de nye lokalradioer kan inddrages i kampen for menneskerettigheder.

De handicaporganisationer i Ghana, der sendte en melding til Danmark, mener, at hvis mennesker med handicap bliver frivillige medarbejdere på radiostationen, og hvis der bliver talt i radioen om forholdene for handicappede vil det skabe synlighed og medvirke til at ændre holdning over for mennesker med handicap.

Efter indledende sonderinger drog Lisbeth Rasmussen fra DBS og Michael Nylandssted Larsen DHF i januar til Ghana for at lave en forundersøgelse.

Folk hører altid radio

Alle mænd i Ghana har en radio, mens kvinderne ofte samles, og altid er der en radio åben.

Radioen høres alle vegne. Derfor er den et uhyre vigtigt kommunikationsmiddel i dagliglivet.

De nye lokalradioer vil noget med sendetiden. De vil ændre på tingene, give folk viden, ideer og meddelelser, de ellers ikke får. Folk lytter til lokalradioerne, fordi de sender på lokalsproget, og fordi det, de sender, er vedkommende. Lokalradioerne kommer ud hvor folk er og sender om alt, hvad der foregår i det geografiske område, de hører hjemme i.

Medarbejderne er frivillige folk med indsigt og viden om de lokale forhold. Det kan være fiskekoner, der fortæller noget om fiskepriserne. Der kan være udsendelser om hygiejne, børneopdragelse, landmandskab eller minoritetsgrupper. Indimellem er der fx musik med lokale musikere, efterlysning af bortløbne geder eller meddelelse om et møde.

De frivillige radiomedarbejdere udstyres med en minidisk og en mikrofon. Klar til optagelse. I lokalområdet, der ofte er stort, er der én sendestation og flere små optagesteder – såkaldte hups – små hytter, der rummer et studie. Efter optagelse sendes en disk til sendestationen.

Projekt lokalradio

Lisbeth Rasmussen og Michael Larsen drøftede ideerne med organisationen i Ghana og vurderede mulighederne. Tanken i projektet er at tilknytte medarbejdere med han-

dicap til lokalradioerne. De skal indgå på lige fod med andre frivillige og har så ekspertviden om handicapforhold. På den måde kan de være med til at skabe synlighed og oplyse om forholdene for handicappede.

Problemet er at mennesker med handicap i et uland ofte ikke er særlig ressourcestærke. I mange tilfælde har de været gemt af vejen bagest i hytten og har derfor ikke hverken stor horisont eller lang skolegang. Så der skal træning til.

Projektet er tænkt trefaset:

Først en slags højskole, der giver bredere viden og horisont til deltagerne, dernæst en praktisk træning i at lave radio og endelig et praktikophold på en radiostation.

Der er ingen problemer i at finde radiostationer, der vil tage praktikanter. Ej heller er der problemer med at finde mennesker med handicap, der gerne vil deltage. Opgaven er at klæde dem tilstrækkeligt på til jobbet.

Hvad nytter det?

Formålet med at få mennesker med handicap ind på lokalradioerne er flertydigt. Det kan gøre kommunikationen internt i organisationen bedre. Man kan fortælle alle mennesker med handicap om, at der findes organisationer for dem. Det er langt fra kendt. Man kan skabe identifikation med ligesindede og nedbryde den isolation, mange handicappede befinder sig i. Man kan give meddelelser om møder og arrangementer. Desuden kan radioen være en platform for information til det øvrige samfund. Til "almindelige" mennesker, så mennesker med handicap opnår accept og værdig behandling og til magthaverne, så forholdene forbedres.

Lisbeth Rasmussen og Michael Larsen fandt projektet værd at støtte. Derfor er der en ansøgning om økonomisk støtte på 400.000 kr. på vej til De Samvirkende Invalideorganisationers miniprogramaftale. En del af pengene skal anvendes til at gøre et par af hups'ene handicapegnede. Resten til at træne en 20 - 40 mennesker med handicap til radiomedarbejdere. Hvis pengene bevilges, starter projektet denne sommer. ■